

POJASNILO V ZVEZI S POJMOM »SPLOŠNOKORISTNI NAMENI« IZ 59. ČLENA ZDDPO-2 IN 66. ČLENA ZDOH-2

Pojasnilo DURS, št. 007-154/2013-2 01-640-02, 17. 7. 2013

V zvezi z uveljavljanjem davčne olajšave za donacije po 59. členu ZDDPO-2 in 66. členu ZDoh-2 nam je Ministrstvo za finance za objavo poslalo naslednje pojasnilo glede pojma »splošnokoristni nameni«:

»Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 94/12, v nadaljnjem besedilu: novela ZDDPO-2I) in Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 94/12, v nadaljnjem besedilu: novela ZDoh-2L) sta bila dopolnjena 59. člen Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06 in naslednji, v nadaljnjem besedilu: ZDDPO-2) in 66. člen Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 117/06 in naslednji, v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2), ki določata olajšavo za donacije.

Navedena člena o olajšavi za donacije določata, da davčno olajšavo lahko uveljavljajo zavezanci za določen znesek izplačil, če jih namenijo za taksativno naštetih namene. Do uveljavitve zgoraj navedenih novel ZDDPO-2I in ZDoh-2L so bili določeni naslednji nameni: humanitarni, invalidski, socialno varstveni, dobrodelni, znanstveni, vzgojnoizobraževalni, zdravstveni, športni, kulturni, ekološki in religiozni. Iz navedenega sledi, da je splošnokoristni namen, ki je bil dodan naštetim namenom, dopolnil oziroma razširil nabor namenov oziroma zaobjel več področij delovanja in posledično situacij, ki se kvalificirajo za olajšavo po navedenih členih. Prav tako pa iz načina ureditve izhaja zakonodajalčeva volja, da ohrani do novel ZDDPO-2I in ZDoh-2L določene namene in določi dodaten namen. Zakonodajalec je v obrazložitvi zakona tudi zapisal, da je razlog za dopolnjevanje predmetnih namenov uveljavitev zakonodaje s področja prostovoljstva, konkretno Zakona o prostovoljstvu, ki je natančneje opredelil široko področje nepridobitnega delovanja oziroma delovanja v splošno korist, to je področje prostovoljstva.

Nova, dopolnjena ureditev pomeni zlasti:

1. V ZDDPO-2 in ZDoh-2 ni definicije pojma splošnokoristnosti. Prav tako do noveliranja določeni nameni v 59. členu ZDDPO-2 in 66. členu ZDoh-2 niso definirani za namene navedenih davčnih členov. Ugotoviti pa je treba, da so, kljub splošnosti in v odsotnosti definicije, nekateri od navedenih namenov bolj določni oziroma opredeljujoči, denimo športni, religiozni, invalidski, upošteva dejstvo, da se donacije namenjujejo t.i. nepridobitnim organizacijam, nekatere od teh pa so po osnovni zakonodaji, ki ureja njihovo ustanavljanje in delovanje, opredeljene glede na glavni namen delovanja, na primer invalidske organizacije, humanitarne organizacije. V takšnih situacijah je izvajanje navedenih členov lažje oziroma enostavnejše¹. Glede na navedeno, naj zavezanci v primeru izplačil po obeh členih, ki določata davčno olajšavo za donacije - glede do noveliranja določenih namenov, ravna oziroma postopajo tako, kot do uveljavitve novel ZDDPO-2I in ZDoh-2L.

2. Na t.i. področju nepridobitnega delovanja oziroma nepridobitnih organizacij (v pravnem redu RS ni posebnega enovitega zakonskega okvira za t.i. nepridobitno delovanje oziroma nepridobitne organizacije) so se v praksi identificirali primeri ter se še pojavljajo področja delovanja in primeri, ki so za izvajanje zahtevnejši, ker jih ni mogoče oziroma jih ni mogoče z gotovostjo uvrstiti med namene, ki so bili določeni do noveliranja ZDDPO-2 in ZDoh-2 konec leta 2012. Konkretno prikazano to lahko pomeni, da ni jasno, ali lahko določena aktivnost ali področje delovanja ali dogodek sodi denimo med humanitarne namene. Dejstvo pa je, da splošnokoristni namen pokriva tudi druge določene namene.

3. Glede na navedeno, se določeno izplačilo, za katero zavezanec v skladu z 59. členom ZDDPO-2 in 66. členom ZDoh-2 lahko uveljavlja davčno olajšavo, uvršča med izplačila za splošnokoristni namen, če se takšno izplačilo ne more oziroma ne more nedvoumno uvrstiti med druge namene, določene v 59. členu ZDDPO-2 in 66. členu ZDoh-2. Razlikovanje med nameni je pomembno tudi, če zavezanec uveljavlja olajšavo po drugem odstavku 59. Člena ZDDPO-2 in drugem odstavku 66. člena ZDoh-2, v skladu s katerima se za višjo olajšavo kvalificirajo le izplačila za kulturne namene in izplačila društvom s področja zaščite in reševanja.

4. Splošnokoristni namen - kot je določen v 59. členu ZDDPO-2 in 66. členu ZDoh-2, za namene uveljavljanja davčne olajšave pokriva zlasti naslednja področja:

- organiziranje, spodbujanje in razvijanje prostovoljstva (iskanje, novačenje, koordinacija prostovoljcev in njihovo delovanje na različnih področjih, ozaveščanje javnosti o pomenu prostovoljskega dela);
- varstvo okolja in ohranjanje narave (ohranitev vseh naravnih vrednot, žive in nežive narave, naravne dediščine in biotske raznolikosti);
- spodbujanje turizma v smislu razvoja turizma in ne njegovega izvajanja (ozaveščanje, skrb za izdelovanje predmetov domače obrti in dediščine, skrb za krajevne posebnosti);
- varstvo živali (zaščita živali, skrb za zapuščene in prostoživeče živali, zagotavljanje ustrezne informiranosti);
- mednarodno razvojno sodelovanje ali mednarodna razvojna pomoč (podpora gospodarskemu, družbenemu razvoju držav v razvoju);
- prometno varnost (osveščanje, promocija, izobraževanje, preventiva glede varnosti v prometu);
- izvajanje mladinskega dela (usmerjeno delovanje mladih in za mlade, lastna prizadevanja mladih za vključevanje v družbo, krepitev lastnih kompetenc mladih, zagotavljanja boljših pogojev za življenje, organiziranje mladih);
- varstva človekovih pravic in svoboščin ter razvoj demokracije (informiranje in ozaveščanje, spodbujanje aktivnega državljanstva);
- informiranje, ozaveščanje, promocija in spodbujanje delovanja nevladnih organizacij, delovanja na področju socialnega podjetništva, zagovorništva.

5. To pojasnilo ne določa zaprt seznam področij, ki se lahko kvalificirajo po 59. členu ZDDPO-2 in 66. členu ZDoh-2 pod splošnokoristni namen. Pojasnilo se lahko dopolnjuje.«

¹ Pri tem je treba upoštevati, da v ZDDPO-2 in ZDoh-2 opredeljeni humanitarni in invalidski nameni niso omejeni zgolj na organizacije, ki so pridobile status invalidske oziroma humanitarne organizacije po posebnem zakonu (Zakon o invalidskih organizacijah oziroma Zakon o humanitarnih organizacijah), temveč vsem organizacijam, ki so po posebnih predpisih ustanovljene za opravljanje navedenih dejavnosti kot nepridobitnih dejavnosti npr. društva, zavodi, ustanove.